

The Material and Spiritual Challenge Facing Human being in Confrontation with COVID-19 in the Present Era

Mahdi Misaghinezhad

Department of Islamic Education, Student Vice Chancellor, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

*Correspondence should be addressed to Mr. Mahdi Misaghinezhad; Email: misaghin@yahoo.com

Article Info

Received: Apr 21, 2021

Received in revised form:

May 5, 2021

Accepted: May 17, 2021

Available Online: Jun 22, 2021

Keywords:

COVID-19

Islam

Prayers

<https://doi.org/10.22037/jrrh.v7i2.34630>

The current century is about to end and we are on the verge of the 15th century (Solar Calendar). Probably from a mystical perspective, any millennium brings with it a new chapter full of new developments in terms of science and evolution of human wisdom. In the course of time, it gives human being a new method of practicing wisdom and thinking about the nature and the material world. Human generation has always attempted to dominate the nature relying on wisdom and has either dominated nature or been dominated by it based on his/her experience and has been able to step into another era.

From a religious perspective, particularly in the holy religion of Islam, as recommended by the Prophet (pbuh), an emphasis has been put on acquiring and mastering the sciences relying on human ability even if they are unattainable¹ (1). Considering the human potential for acquiring the sciences and dominating the nature, the expression “subdued for you” has been repeatedly used in the Quran, which is particularly addressed at human being. In this respect, human being is arrogant and inattentive to the divine realm and ignores the superiority of God assuming that s/he has tamed the world of nature without any help. S/he sees nothing but him/herself and attributes the creation of the world simply to his/her own findings and wisdom as if the primary cause of existence were human being. S/he considers every science s/he have acquired as guaranteed including natural sciences, mathematics, astronomy, astronautics, and, more importantly, anything s/he has acquired in relation to his/her survival and health in the realm of medicine. Human being is always proud of his/her scientific power and findings.

Nevertheless, there is a concern that the belief in the inherent link between cause and effect is weakened. All of a sudden, a strange piece of news spread across the world making the proud arrogant human, who is full of experimental knowledge, shake with shock. The news was about the spread of a very dangerous virus that attacks human body as if it is going to overwhelm it and even destroy human generation. It has made human being feel desperate to an extent that s/he is forced to keep distance and keep away from others to be able to survive. Human being seems to have a feeling of failure and seems to have reverted to the ancient times of confrontation with old diseases such as plague and cholera; s/he uses his/her full scientific knowledge to save his/her life, but regretfully the hands separated from God cannot do anything. This feeling of desperation has been caused by a tiny virus that has killed three million people so far. It

¹. “Seek knowledge from the cradle to the grave.”

seems that those have been more reliant on their scientific knowledge have as great a share as others in this respect. “O man! What has deceived you about your generous Lord” (2).

Now, human being has been deceived, feels desperate, considers him/herself alone and weak, feels a need to be connected to God, and the fear of desperation and weakness and a lethal virus called COVID-19 have challenged him/her. “And man was created weak” (3). Now s/he should find and know him/herself, know his/her position, see his/her empty hands, put his/her arrogance aside to find how to get connected to God and pray to God to overcome the imposed force that has been defeating him/her for more than a year. Now, it is time for rehabilitation and recovery. After finding that s/he is weak, s/he orients and directs his/her heart toward the Creator and given that, it is time for “Call Me, and I will hear you!” (4). When one’s heart gets connected to God and the light of faith is manifested, relief comes and the divine promise that whatever exists in the heaven and

earth is conquered based on human attempt is fulfilled. Although, according to God’s promise, “man can have nothing but what he strives for” (5), the outcome of this attempt is for all human beings and there is no difference between believers and non-believers in achieving a result when they attempt. However, it should be noted that for believers in God and monotheists, based on their monotheistic views and their attitude, the story is different; in the heart of the monotheist, this attempt creates hope and by “Trust in God in action”, this attempt will also make one feel invigorating and drive one forward (6). Accordingly, God the Most High, has created whatever is needed for human being to achieve success not only in achieving physical health based on the innate guidance and his/her ability to conquer, but in attaining spiritual health relying on God by putting aside his/her arrogance and so that s/he refers to God as Great and is thankful to this great blessing, instigated by a wake-up call and natural incidents in the world of creation (7).

Please cite this article as: Misaghinezhad M. The Material and Spiritual Challenge Facing Human being in Confrontation with COVID-19 in the Present Era. *Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat*. 2021;7(2):1-6. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v7i2.34630>

التحديات المادية والمعنوية في مواجهة الإنسان المعاصر لظاهرة اسمها كوفيد-١٩

مهدي ميثاقي نجاد ^{id}قسم المعارف الإسلامية، عمادة شؤون الطلاب، جامعة الشهيد بختي للعلوم الطبية، طهران، إيران.
المراسلات الموجهة إلى السيد مهدي ميثاقي نجاد؛ البريد الإلكتروني: misaghin@yahoo.com

معلومات المادة

الوصول: ٩ رمضان ١٤٤٢
وصول النص النهائي: ٢٣ رمضان ١٤٤٢
القبول: ٥ شوال ١٤٤٢
النشر الإلكتروني: ١١ ذي القعدة ١٤٤٢

الكلمات الرئيسية:

الإسلام

الدعاء

كوفيد-١٩

يكاد القرن الحاضر ينتهي، ونحن على أعتاب القرن الخامس عشر الشمسي. ربما يقال أنه بالنظرية الأسطورية فكلما مضى قرن فإنه يأتي معه فصل جديد، وبهذا الشكل يكون مقارناً لنهضة جديدة من الناحية العلمية وتكامل العقل الإنساني يترك مع مرور الزمن للطبيعة والعالم المادي طريقة جديدة من التعقل والتفكير. فالأجيال الإنسانية كانت تبذل على الدوام جهوداً كبيرة للغلبة على الطبيعة اعتماداً على قدرة تفكيرها، وبحسب تجاربها فقد كانت تقع مغلوباً للطبيعة أحياناً وغالباً عليها أحياناً أخرى، واستطاعت الانتقال من مرحلة إلى مرحلة أخرى.

من المنظور الديني وخاصة دين الإسلام المبين فقد ورد التأكيد الشديد من الرسول الأكرم (ص) على التركيز على قدرات الإنسان، وجاء الحث على تعلم وتسخير العلوم، حتى ولو كانت متوفرة في مناطق بعيدة عنه^١ بحيث أنه قد تكرر التأكيد على جملة "وسخر لكم..." في القرآن الكريم، والتي يقع الإنسان هو المخاطب الصرف فيها، وذلك بملاحظة درجة القدرة بالقوة على الوصول إلى العلوم وعالم الطبيعة. بينما الإنسان المغرور والغافل عن الساحة الإلهية والمتجاهل ليد الحق العليا يرى نفسه غالباً على كل شيء. فيجهر بلا حياء ظاناً بنفسه أنه قد أحكم السيطرة على عالم الطبيعة بلا واسطة، فلا يرى أحداً سوى نفسه، ويجعل مركز محورية خلقة العالم يشير صرفاً إلى عقله وما توصل هو إليه، وكأن العلة الأصلية للوجود هي الإنسان فقط. وكل ما وصل إليه من العلوم، أعم من الطبيعية والرياضية والنجوم والفضاء، والأهم من ذلك جميع ما وصل إليه في مجال الطب بغرض بقائه وسلامته؛ فإنه يراه شيئاً مضموناً. فالإنسان المعاصر يفتخر بنحو دائم بقدراته العلمية وما وصل إليه.

ورغم كل ذلك، فإن هناك قلقاً حول ضعف الارتباط القلبي والباطني بين العلة والمعلول. إذ فجأة ينتشر خبر بمأ الكرة الأرضية، ويصدم الإنسان المغرور المتكبر الممتلئ بمعارفه التجريبية. فالأخبار تحكي عن اكتشاف فيروس قوي. فيروس يهاجم جسم الإنسان وكأنه يقصد تحطيم الإنسان، بل حتى فناء الجنس البشري. ويجلب معه العجز والضعف للإنسان إلى درجة أنه يضطر للمحافظة على بقائه إلى التبعاد والمحافظة على ابتعاد الناس بعضهم عن بعض في المجتمع. وكأن الإنسان يرى نفسه مقهوراً له، وقد عاد إلى السنين الماضية البعيدة عندما واجه الأمراض القديمة أمثال الطاعون والأوبئة، وقد استحضرت علمه بكل قدراته في هذه المواجهة كي يكون عوناً له في إنقاذه، ولكن وللأسف فإن الأيدي البعيدة عن الله تعالى لا تستطيع عمل شيء. وهذا هو عجز الإنسان وانخراجه وضالته أمام فيروس لا يبلغ حجمه شيئاً في كل العالم، وقد قضى حتى الآن على أكثر من ثلاثة ملايين شخص، ويبدو وسط كل ذلك أن حالة أولئك المعتمدين أكثر من غيرهم على معارفهم العلمية ومرتبطين بها ليست أفضل من غيرهم «يا أيها الإنسان ما غرّك بريك الكريم».

١) «اطلبوا العلم ولو بالصين».

سعى» بأن نتيجة هذا السعي تكون لجميع الناس، فلا فرق في حصول النتيجة بين المؤمن وغير المؤمن؛ ولكنه لابد من القول بأن هذا الموضوع ينتهي بنحو آخر بالنسبة للمؤمنين والموحدين طبقاً لرؤيتهم التوحيدية وطبيعة نظرهم، بحيث أنه تفتتح في قلب الإنسان الموحد نظرة الأمل، ويعت «التوكل في العمل» النشاط والحركة فيه أيضاً. وبهذا الشكل يجعل الله جميع ما هو موجود لخدمة الإنسان، كي يتمكن بمساعدة جميع هذه الأمور المسخرة والهداية التي ملأت داخله ليس فقط في النجاح في تأمين سلامته الجسمية، بل في الحصول على سلامته المعنوية أيضاً، وذلك اعتماداً على الله تعالى وبطرد وإبعاد الغرور الذي ليس في محله، ومن خلال التقلبات والحوادث الطبيعية لعالم الخلق يصل إلى تعظيم الله تعالى وشكر هذه النعمة العظيمة.

وها هو الإنسان المخدوع والمحاصر، يرى نفسه وحيداً وضعيفاً ومحتاجاً إلى حلقة وصل، فإنه يواجه وحشة الانزمام والضعف وفيروس قاتل باسم كوفيد-١٩. «خلق الإنسان ضعيفاً». وها هو الآن يجب عليه أن يجد نفسه ويكتشفها، ويرى موقعه، فيرى أيديه الخالية والعاجزة، وينكسر غروره؛ كي يرى حلقة الاتصال، ويلجأ إلى الدعاء والمناجاة من أجل التغلب على القوة القهرية التي غلبته على مدى أكثر من عام كامل. فقد حان الآن دور استعادة القوة والمعرفة. فبعد اكتشاف عجز نفسه يتوجه بقلبه نحو الخالق، ويصل الدور في هذه الأحوال إلى «ادعوني أستجب لكم». وعندما يتصل القلب ويتجلى نور الإيمان فإن طرق النجاة تنهياً، وتتحقق الوعود الإلهية أيضاً بتسخير كل ما في السماء والأرض طبقاً لقدرة الإنسان وسعيه. ورغم أنه طبقاً للوعد الإلهي: «وأن ليس للإنسان إلا ما

يتم استناد المقالة على الترتيب التالي:

Misaghinezhad M. The Material and Spiritual Challenge Facing Human being in Confrontation with COVID-19 in the Present Era. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2021;7(2):1-6. <https://doi.org/10.22037/jrh.v7i2.34630>

مواجهه و چالش مادی و معنوی انسان عصر حاضر با پدیده‌های به نام کووید ۱۹

مهدی میناقی نژاد

گروه معارف اسلامی، معاونت دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
 *مکاتبات خطاب به آقای مهدی میناقی نژاد؛ رایانامه: misaghin@yahoo.com

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱ اردیبهشت ۱۴۰۰
 دریافت متن نهایی: ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰
 پذیرش: ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۰
 نشر الکترونیکی: ۱ تیر ۱۴۰۰

واژگان کلیدی:

اسلام

دعا

کووید ۱۹

قرن حاضر رو به پایان است و در آستانه قرن پانزدهم هجری شمسی قرار داریم. شاید از نگاه اسطوره‌ای هر کدام از هزاره‌هایی که می‌گذرد فصلی نو را به ارمغان می‌آورد و بدین ترتیب توأم با شکوفایی جدیدی از منظر علمی و تکامل عقل بشری است که در مسیر زمان شیوه جدیدی از تعقل و تفکر را به طبیعت و جهان مادی واگذار می‌کند. نسل انسان همواره برای غلبه بر طبیعت با اتکا بر قدرت تعقل خویش تلاش‌های فراوانی داشته است و با تجربیات خود گاهی مغلوب طبیعت و گاهی غالب بر آن بوده و توانسته است از دوره‌ای به دوره دیگر گام نهد.

از دیدگاه دینی به‌ویژه دین مبین اسلام با سفارش اکید رسول گرامی آن (ص)، با تکیه بر توانمندی انسان، به فراگیری و تسخیر علوم حتی اگر در دوردست‌ها باشد، تشویق شده است^۱ (۱). به طوری که با توجه به میزان قدرت بالقوه دستیابی به علوم و عالم طبیعت به صورت مکرر در آیات قرآن کریم بر جمله «وَسَخَّرَ لَكُمُ...» که خطاب آن صرفاً انسان می‌باشد تأکید شده است. در این میان انسان مغرور و بی‌توجه به ساحت الهی و نادیده‌انگار به دست برتر حق، خود را بر همه چیز غالب می‌بیند، بی‌محابا می‌تازد و چنین می‌انگارد که عالم طبیعت را بدون واسطه در چنگال خویش رام کرده است و چیزی جز خویشتن نمی‌بیند و پیکان محوریت خلقت عالم را صرفاً به سوی یافته‌ها و عقل خویش نشانه می‌رود؛ گویا علت اصلی هستی فقط انسان است. هر آنچه از علوم می‌داند اعم از طبیعی، ریاضی، نجوم و فضاوردی و از همه مهم‌تر همه آنچه را که برای بقا و سلامت خود در حیطة و قلمرو پزشکی به دست آورده است تضمین شده می‌داند. انسان امروزی به‌طور دائم به قدرت علمی و یافته خود می‌بالد. با همه اینها، این نگرانی وجود دارد که اعتقاد به پیوند قلبی و باطنی علت و معلول تضعیف شود. به‌ناگاه خبری عجیب کره زمین را فرا می‌گیرد و انسان شیفته متکبر و مملو از دانسته‌های تجربی را در هم می‌کوبد. خبرها از کشف ویروسی قدرتمند حکایت دارد. ویروسی که چنان بر پیکره انسان می‌تازد که گویی قصد منکوب کردن و حتی فنای نسل انسان را دارد و عجز و ناتوانی را برای انسان به همراه دارد تا جایی که انسان برای بقا، به‌ناچار به فاصله‌گذاری و دوری از همدیگر در اجتماع روی می‌آورد. بشر گویا خود را مقهور آن می‌بیند و به سال‌های دور در مواجهه با بیماری‌های کهن

^۱ «اطلبوا العلم ولو بالصین»؛ «علم را بجوئید حتی اگر در چین باشد».

دل را معطوف به آفریدگار می‌کند و با این احوال نوبت به «ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ» (۴) می‌رسد. وقتی قلب متصل شد و نور ایمان تجلی نمود، راه‌های گشایش فراهم می‌شود و وعده‌های الهی نیز در به تسخیر درآوردن آنچه در آسمان و زمین است بر اساس توان و تلاش انسان محقق می‌گردد. هر چند مطابق وعده الهی «وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى» (۵)، حاصل این تلاش برای همه انسان‌ها است و هیچ تفاوتی در حصول نتیجه برای مؤمن و غیرمؤمن ندارد، اما باید گفت این موضوع برای خداپاوران و موحدان بر اساس دیدگاه توحیدی و نحوه نگرش آنان به گونه‌ای دیگر رقم خواهد خورد؛ به‌طوری که در دل انسان توحیدمحور بینش امید را متولد می‌کند و با عنصر «توکل در عمل» نشاط‌آور و حرکت‌بخش نیز خواهد بود (۶). با این وصف، خداوند متعال هر آنچه را که هست برای انسان قرار داده تا با این مسخرات و هدایتی که در وجود او جای گرفته است، نه‌تنها در تأمین سلامت جسمی موفق شود بلکه با اتکال به حضرت حق با تبعید و دورنهادن غرور بی‌جا به سلامت معنوی خود نیز دست یابد و با تلنگرها و حوادث طبیعی جهان خلقت، «خداوند را به بزرگی یاد کند و شکرگزار این نعمت عظیم باشد» (۷).

همچون طاعون و وبا بازگشته است؛ علم خویش را با تمام توان به میدان می‌آورد تا مایه نجاتش شود اما دریغ که از دست‌های منفصل‌شده از پروردگار کاری بر نمی‌آید و این عجز و درماندگی و استیصال انسان در برابر ویروسی است که حجم آن در کل جهان بسیار ناچیز است و تا کنون به مرگ بیش از سه میلیون نفر منجر گردیده است و به نظر می‌رسد در این میان سهم آنهایی که وابستگی بیشتری به دانسته‌های علمی خود داشته و بدان متکی بوده‌اند کمتر از بقیه نبوده است. «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ؟» «ای انسان، چه چیز تو را درباره پروردگار بزرگوارت مغرور ساخته است؟» (۲). اینک انسان فریفته‌شده و به تنگنا آمده تنها و ضعیف خود را محتاج به حلقه وصل می‌بیند و وحشت درماندگی و ناتوانی و ویروسی‌کشنده با نام کووید ۱۹ او را به چالش کشیده است. «وَوَخَّلِقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا»؛ «و انسان ضعیف آفریده شده است» (۳). اکنون باید خود را بیابد و بشناسد، جایگاهش را بداند، دست‌های خالی و عاجز را ببیند و غرورش شکسته شود تا حلقه اتصال را پیدا کند و برای غلبه بر قوه قهریه‌ای که بیش از یک سال او را مغلوب کرده است به دعا و مناجات پناه ببرد. اکنون نوبت بازتوانی و بازیابی است. پس از یافتن ناتوانی خود

استناد مقاله به این صورت است:

Misaghinezhad M. The Material and Spiritual Challenge Facing Human being in Confrontation with COVID-19 in the Present Era. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2021;7(2):1-6. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v7i2.34630>

References

1. Hor Ameli M. Vasail al-Shi'a. Qom: Al- AlBayt; 1988.Vol 27.P 27.
2. The holy Quran. Al-Infitar. Verse 7. Translated by: Mohammad Mahdi Fouladvand. Tehran: Justice Message Publications; 2016.
3. The holy Quran. Al-Nisa. Verse 28. Translated by: Mohammad Mahdi Fouladvand. Tehran: Justice Message Publications; 2016.
4. The holy Quran. Al-Ghafir. Verse 60. Translated by: Mohammad Mahdi Fouladvand. Tehran: Justice Message Publications; 2016.
5. The holy Quran. Al-Najm. Verse 39. Translated by: Mohammad Mahdi Fouladvand. Tehran: Justice Message Publications; 2016.
6. Azizi F. Encyclopedia of Islamic Spiritual Health. Tehran: Shahid Beheshti University of Medical sciences; 2018.p.293.

7. The holy Quran. Al-Haj. Verse 36-37. Translated by: Mohammad Mahdi Fouladvand. Tehran: Justice Message Publications; 2016.